

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 26.7.2012
COM(2012) 415 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Tulirelvaklasside arvu kahele klassile (keelatud või lubatud tulirelvad) vähendamise plussid ja miinused, et võimaliku lihtsustamise abil parandada nimetatud toodete siseturu toimimist.

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Tulirelvaklasside arvu kahele klassile (keelatud või lubatud tulirelvad) vähendamise plussid ja miinused, et võimaliku lihtsustamise abil parandada nimetatud toodete siseturu toimimist.

Käesolev aruanne vastab nõukogu 18. juuni 1991. aasta direktiivi 91/477/EMÜ (relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta, nagu seda on muudetud Euroopa Parlamendi ja komisjoni 21. mai 2008. aasta direktiiviga 2008/51/EÜ) ühele nõudele.

1. DIREKTIIV 91/477/EMÜ JA TULIRELVADE KLASSE KÜSIMUS

1.1. Direktiiv 91/477/EMÜ oli algselt siseturu väljakujundamisega kaasnev meede. Seetõttu kaasati vastukaaluks tulirelvade liikumise lihtsustamisele liikmesriikide vahel Euroopa õigusse teatavad sellist liiki toodetele kohandatud julgeolekutagatised.

1.2. Nimetatud direktiivil on kaks lisa, millest esimeses (I lisa) on kehtestatud endiselt jõus olev tulirelvade liigitus, mis sõltub peamiselt nende ohtlikkusest. Loodud on 4 klassi: A klassi kuuluvad keelatud relvad – lahingurelvad, B klassi loaga lubatud relvad, mida peamiselt kasutavad laskesportlased ja jahimehed, C klassi deklareeritavad relvad, mida peamiselt kasutavad jahimehed, ning D klassi (muud tulirelvad) kohaldatakse peamiselt üht liiki relvade suhtes¹.

1.3. Selles liigituses, nagu tegelikult kogu direktiivi reguleerimisalas, on kehtestatud miinimumnõuded. Vastavalt direktiivi 91/477/EMÜ artiklile 3² võivad liikmesriigid muuta selle eristuse rangemaks, kaotades näiteks C või D klassi või lisades mõne konkreetse relva kõrgemasse klassi, sõltuvalt oma riigi poliitikast või julgeolekukaalutlustest või jahipidamise tavadest.

1.4. See liikmesriikidele jäetud otsustamisvabadus tuleneb direktiivi laadist, kuna see ei taotle täielikku ühtlustamist, vaid kehtestab minimaalse julgeoleku taseme, piiramata liikmesriikide õigust võtta meetmeid ebaseadusliku relvakaubanduse ärahoidmiseks³.

1.5. Tuleb märkida, et direktiivi ei kohaldata nende relvade omandamise või valduse suhtes, mille on omandanud või mida valdavad relvajõud, politsei ja ametivõimud või oma asukohaliikmesriigi tunnustatud kollektsoonäärid ja organid, keda huvitab relvade kultuuriline või ajalooline külg. See eristus on oluline, kuna loob vahe nn tsiviilrelvade ja muud tüüpi varustuse vahel, mida kasutavad relvajõud või mõnikord isegi organiseeritud kuritegevus.

1.6. Direktiivi rakendamise kohta on koostatud komisjoni 15. detsembri 2000. aasta aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule⁴. Selle järeldusi, mis olid üldiselt pooldavad ega seadnud kahtluse alla I lisa esitatud tulirelvade liigitust, ei ole tänaseni vaidlustatud.

¹ Pikad ühelasulised sileraudsed tulirelvad.

² „Liikmesriigid võivad oma õigusaktidega vastu võtta käesolevas direktiivis sätestatutest rangemaid eeskirju, kui liikmesriikide elanikele artikli 12 lõikega 2 antud õigustest ei tulene teisiti.”

³ Direktiivi 91/477/EMÜ 8. põhjendus kõlab järgmiselt: „käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigust võtta meetmeid ebaseadusliku relvakaubanduse ärahoidmiseks”.

2. TULIRELVADE LIIGITUS SEOS 21. MAI 2008. AASTA DIREKTIIVI 2008/51/EÜ (MILLEGA MUUDETAKSE DIREKTIIVI 91/477/EMÜ) VASTUVÕTMISEGA JA KÄESOLEVAS ARUANDES KASUTATAV METOODIKA

2.1. Kaasseadusandja keskendus sellele küsimusele lähenedes esmalt kahele peamisele kaalutlusele: tulirelvade klasside vähendamine kahele (keelatud ja loa olemasolu nõudvad tulirelvad) oleks ühtaegu turvalisem Euroopa kodanike jaoks ja lihtsam ettevõtjate jaoks.

2.2. Selle seisukohaga ei olnud aga nõus need, kes leidsid, et liikmesriikidele peaks jääma teatav kaalutusõigus tulirelvade riigisisese liigitamisel, loomulikult tingimusel, et nad järgivad I lisas kehtestatud miinimumnõudeid. Samuti ei olnud ettevõtjad, nagu ka tavalised tsiviilkasutuses olevate tulirelvade kasutajad, veendunud seda laadi lihtsustamise eelistes.

2.3. Need seisukohad on kokku võetud direktiivi 2008/51/EÜ 18. põhjenduses: „*Mitmed liikmesriigid on lihtsustanud tulirelvade liigitamist ja jätnud nelja klassi asemel alles kaks. Liikmesriigid peaksid oma õigusaktid nimetatud lihtsustatud liigitusega vastavusse viima, ehkki üksikasjalikumad tulirelvade liigitust kasutavad liikmesriigid võivad subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt säilitada oma senise liigitussüsteemi.*”

2.4. Käesoleva aruande eesmärk on seega vaadata uuesti läbi tulirelvade liigituse küsimus siseturu parema toimimise seisukohast ja arvestades „*aruannet direktiivi kohaldamisest tulenenud olukorrast, lisades sellele vajaduse korral muudatusettepanekud*”, mille komisjon peab esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 28. juuliks 2015, nagu on sätestatud ka direktiivis.

2.5. Selleks on komisjoni talitused võtnud aluseks lähenemisviisi, mis kaasab liikmesriikide tulirelvade alal pädevaid asutusi (liikmesriikide lõikes peamiselt sise- ja justiitsministeeriumid), kellele saadeti 2011. aasta novembris küsimustik, ning tsiviilkasutuses olevate tulirelvade peamisi kasutajagruppe – eelkõige tootjad, jaemüüjad, jahimehed, laskesportlased, kollektsoonärid — kellel on korduvalt palutud arvamust avaldada.

2.6. Liikmesriikide ametiasutustele esitatud küsimused olid laiahaardelised, keskendudes järgmistele aspektidele:

- (1) tulirelvade tootjate ja jaemüüjate sektori majanduslik tähtsus
- (2) registreeritud jahimeeste ja laskesportlaste arv
- (3) Euroopa tulirelvapassi omanike arv
- (4) andmed viimaste aastate kuritegude ja õigusrikkumiste kohta
- (5) võimalikud probleemid seoses tulirelvade jälgimisega
- (6) süstemaatiline loa nõudmine tulirelva ostmisel
- (7) kas luba kehtib ühe või mitme relva suhtes
- (8) kaudne luba teise loa või litsentsi olemasolu kaudu

- (9) lihtsa deklareerimise süsteemi võimalik olemasolu
- (10) huvi klasside arvu kohustusliku piiramise vastu Euroopa õigusaktides
- (11) sellise piiramise võimalikud tagajärjed asjaomastele majandussektoritele
- (12) võimalikud parandused.

Lisaks oli täpsustatud, et küsimustik hõlmab vaid direktiivi reguleerimisalasse kuuluvaid relvi, st jahi- ja laskespordi relvi, välja arvatud lahingurelvi.

3. SEKTORI JA TULIRELVADE PEAMISTE KASUTAJATE MAJANDUSLIKU TÄHTSUSE HINDAMINE KÜSIMUSTIKU TULEMUSTE PÕHJAL; ÜLDANDMED

3.1. Ühel liikmesriikide rühmal ei ole üldse – või peaaegu üldse – tsiviilkasutuses olevaid tulirelvi tootvat tööstust. See rühm on oluline, kuna sinna kuulub enam kui 12 liikmesriiki. Aga isegi kui tootmine on väike või olematu, võib jaekaubanduse osa olla küllaltki suur: näiteks Soomes on 600 kaupmeest, kelle peamine tegevus on jaemüük ja remont, Ungaris on neid ligikaudu 500.

3.2. Teisel riikide rühmal on suhteliselt tugev töötlev tööstus, sageli traditsiooniline, kuid tootmise tase ei ole väga kõrge. Näiteks Slovakkia, Tšehhi Vabariik, Austria või Poola. Neis liikmesriikides on siiski üsna suur hulk kaupmehi, parandajaid ja edasimüüjaid, Poola territooriumil on neid näiteks 500, Austrias 700⁵.

3.3. Kõige suurema elanike arvuga liikmesriikides asuvad ka kõige olulisemad tootmispiirkonnad, kuigi see on muutumas vähem süstemaatiliseks, sest relvi tootvad tööstused kahanevad. Kui Saksamaal ja Itaalias on veel säilinud oluline tootmine, mis on sageli suunatud ekspordile,⁶ siis Prantsusmaal ja Ühendkuningriigis ning veidi väiksemal määral ka Hispaanias on toimunud suur tsiviilrelvade tootmise langus. Siiski on neis riikides säilinud oluline kaupmeeste võrgustik, näiteks Prantsusmaal⁷.

3.4. Kõige suurema elanike arvuga liikmesriikides on ka kõige suurem hulk jahimehi ja laskesportlasi. Näiteks Prantsusmaal märgitakse jahimeeste arvuks enam kui 1 400 000, Itaalias ligikaudu 850 000, Hispaanias enam kui 1 500 000. Laskesportlaste arv on alati olnud väiksem kui jahimeeste arv, kuid on siiski märkimisväärt: ligikaudu 300 000 Itaalias, 213 000 Prantsusmaal ja umbes 14 600 Poolas.

3.5. On huvitav märkida, et mõnes suhteliselt väikese elanike arvuga liikmesriigis (võrreldes liidu keskmisega) on väga suur jahimeeste või laskesportlaste osakaal. Näiteks Rootsis on vähemalt 490 000 jahimeest ja 96 000 laskesportlast, Soomes aga enam kui 300 000 jahimeest ja 35 000 laskesportlast. Taanis omakorda on umbes 169 000 jahimeest ja 120 000 laskesportlast.

⁵ Austria andmete allikas: Euroopa tsiviilrelvade kaubanduse assotsiatsioon.

⁶ 85-90% saksa tsiviilrelvade toodangust eksporditakse kolmandatesse riikidesse või Eli (allikas: Association of European Manufacturers of Sporting Firearms).

⁷ Euroopa jahi- ja laskespordirelvade instituudi andmetel on Prantsusmaal umbes 800-1000 peamiselt relvakaubandusega tegelevat müügipunkti.

3.6. Samuti tuleks märkida Euroopa tulirelvapassi⁸ omanike arvu, mis on loomulikult hea näitaja (kuid mitte ainus) jahimeeste ja laskesportlaste liikuvuse kohta Euroopa Liidu piires. Mõnes liikmesriigis on selle dokumendi omanike arv suhteliselt suur, näiteks Austrias (38 000), teistes riikides on see proportsionaalselt vähem levinud (umbes 20 000 omanikku Itaalias, 39 378 Prantsusmaal).

4. ANDMED TULIRELVADE KASUTAMISEGA SEOTUD KURITEGUDE JA ÕIGUSRIKKUMISTE ARNGUSUUNDADE KOHTA NING TSIVIILKASUTUSES OLEVATE TULIRELVADE JÄLGITAVUS

4.1. Küsimusele, kas viimastel aastatel on täheldatud jahi- või sporttulirelvadega seotud kuritegevuse kasvu, anti enamasti eitav vastus. Mõnes liikmesriigis, näiteks Kreeka, Poola, Rootsi ja Portugal, on täheldatud väikest või väheolulist kasvu.

4.2. Enamik liikmesriike, näiteks Austria, Ungari, Bulgaaria, Ühendkuningriik, Soome ja Hispaania, leiavad, et seda liiki kuritegevuse trend on stabiilne. Osa liikmesriike märgivad isegi väikest langustrendi, näiteks Belgia ja Iirimaa.

4.3. Need elemendid ei välista teatavaid arenguid tulirelvadega seotud kuritegevuses, seoses näiteks relvade – eelkõige lahingurelvade – kättesaadavusega pärast relvastatud konflikte. Seda tüüpi relvad on aga direktiivi reguleerimisalast välja arvatud, kuna kuuluvad juba keelatud relvade hulka (I lisa A-klass), erinevalt relvadest, mida võib omandada harrastustegevuse või spordiga tegelemiseks.

4.4. Nende direktiiviga lubatud relvade jälgimisel on palju vähem probleeme, nagu tõendavad küsimustikule antud enamjaolt rahustavad vastused, vähemalt seoses seadusliku liikumisega ELi piires; enamik liikmesriike on seisukohal, et põhimõttelisi probleeme tsiviilkasutuses olevate tulirelvade jälgimisega on vähemalt riiklikul tasandil suhteliselt vähe.

4.5. Teatavaid probleeme võib siiski esineda paljude varasemate omanikega relvade liikumist jälgida võimaldava teabe kogumisel või töötlemisel. Eelkõige on oluline nõue korralik registripidamine liikmesriikide ja relvakaupmeeste poolt ning registreeritud kättesaadavus pädevatele ametkondadele.

5. TSIVIILKASUTUSES OLEVATE TULIRELVADE OMANDAMISE JA VALDAMISE KORD

5.1. Küsimustiku vastustest ilmneb üldine põhimõte on, et tsiviilkasutuses olevate tulirelvade omandamise ja valdamise suhtes kehtib loa saamise nõue ja teatavatel piiratud juhtudel deklareerimise või administratiivse registreerimise nõue, mis praktikas vastab kaudsele loale. Siiski võib teatavat liiki või teatavate omadustega relvade puhul, näiteks ajaloolised või kahjutustatud relvad, võib liikmesriik kehtestada leebema omandamise korra.

⁸ Euroopa tulirelvapass loodi direktiiviga 91/477/EMÜ. See on „dokument, mille liikmesriigi ametiasutused väljastavad tulirelva seaduslikult omandavale ja kasutavale isikule tema taotluse alusel” (artikkel 1, lõige 4). See võimaldab omanikul reisida oma relvaga lihtsustatud lubade süsteemi raames ühest liikmesriigist teise, et tegeleda teatava tegevusega, enamasti jahipidamise või laskesportiga. Kasutajad hindavad seda väga ja mingeid julgeolekuprobleeme passi väljastamise või kasutamiseega pole täheldatud.

5.2. Loa saamise nõue ei tähenda siiski tingimata seda, et enne iga relva ostu tuleks süstemaatiliselt luba taotleda. Näiteks võib loa anda kindla arvu konkreetsete relvade ostuks, mille omadused on loa peal esitatud (Austrias, Poolas, Luksemburgis).

5.3. Ostuluba ise võib olla täiendav luba või sõltuda näiteks jahimehe või laskesportlase tunnistusest või teatavatel juhtudel haldusotsusest, millega tunnistatakse, et omandajal on õigus relva omandamiseks enesekaitse põhjusel (näiteks Soomes ja Poolas).

5.4. Deklareerimise kord – direktiivi 91/477/EMÜ I lisa C-klass – kehtib veel suure hulga jahirelvade suhtes, peamiselt Prantsusmaal. Selles süsteemis peab omandaja esitama relvakaupmehele isikutunnistuse ja ostu õigustava dokumendi (näiteks kehtiv jahiluba) koopia; seejärel täidab ta koos relvakaupmehega⁹ deklaratsiooni, mis registreeritakse ja mille relvakaupmees edastab pädevatele ametiasutustele. Kui ametiasutus on teingu vastu, annab ta ostjale korralduse relv tagastada või kasutab selleks õiguskaitseasutuse abi.

5.5. Teatav hulk jahirelvi kuulub Prantsusmaal uude vahepealsesse klassi, mis asub direktiivi C ja D klasside vahel: tegemist on pikkade ühelasuliste sileraudsete tulirelvadega, mille suhtes kehtib registreerimise nõue, mis on väga lähedane deklareerimise nõudele (isikutunnistuse ja jahiloa/laskesportlase litsentsi koopia, blanketi täitmine, politseivõimude kontroll).

5.6. Seega ei ilmne küsimustikule esitatud vastustest, et tulirelvad võiksid veel kuuluda direktiivi liigituse kõige leebemasse D-klassi, st et neid saaks omandada ilma eriliste formaalsusteta, nagu direktiivi kohaselt on võimalik ainult pikkade ühelasuliste sileraudsete relvade puhul. Selle võimaluse säilitanud liikmesriigid on kõik kehtestanud rangemad nõuded (nagu nähtub eelmises lõigus esitatud näitest).

5.7. Samuti on oluline märkida, et imporditud relva suhtes kohaldatakse liikmesriigis kehtivat liigitust (keeld, luba, deklareerimine, registreerimine) ja see on ülimuslik relva omandamise riigi liigituse suhtes. Teisisõnu, kui näiteks relv omandati ühes liikmesriigis loa saamise korra alusel, kuid selle omanik, (isegi kui ta on Euroopa tulirelvapassi omanik) kavatseb selle kaasa võtta teise liikmesriiki, kus selline relv on keelatud, on keeld loomulikult ülimuslik ja relva ei tohi seega päritoluriigist välja viia.

6. LIIKMESRIIKIDE SEISUKOHAD DIREKTIIVIGA LUBATUD KLASSIDE ARVU VÄHENDAMISE KOHTA ON ERINEVAD

6.1. Mõned liikmesriigid, näiteks Poola, Ühendkuningriik, Iirimaa, Taani ja Läti, on huvitatud vähendamisest Euroopa Liidu tasandil kahe klassini, leides, et see tooks kaasa teatava lihtsustamise.

6.2. Osa liikmesriike aga leiavad, et praeguse direktiivi liigitusega jäetud otsustamisvabaduse võiks säilitada. Näiteks Rootsi, Itaalia, Ungari ja Belgia ei näe praeguse liigituse muutmisel tegelikke eeliseid, nad leiavad, et selle muutmine tooks kaasa täiendava koormuse ja ebavajalikud kulutused.

6.3. Mõned liikmesriigid, näiteks Slovakkia, Madalmaad ja Rumeenia, kes on küll võtnud riigi tasandil vastu kahel või kolmel klassil põhineva liigituse, eelistavad samuti jätta

⁹ Relvakaupmees teostab esmase kontrolli võrreldes ostu keelatud tulirelvade loeteluga.

liikmesriikidele võimaluse valida praeguse liigituse raames klassid, mis neile nende hinnangul sobivad.

6.4. Küsimusele, kas sellisel klasside vähendamisel oleks märkimisväärne mõju majandussektoritele, vastas suurem osa liikmesriike, et mõju oleks keeruline hinnata või et mõju tõenäoliselt puuduks, kuna kahe klassiga liigitus on nende juures juba üsna levinud. Siiski tuleb märkida, et eelkõige tulirelvi mitte tootvad liikmesriigid arvavad, et klasside arvu piiramise majanduslik mõju nende territooriumile oleks üldiselt väheoluline.

6.5. Mõned tulirelvatööstust omavad riigid on seevastu seisukohal, et mõju nende majandussektorile oleks ebasoodne, näiteks Itaalia ja Belgia. Osa liikmesriike, näiteks Poola, on nõus, et sellel võib olla majanduslikke tagajärgi, kuid ei leia siiski, et seetõttu peaks klasside arvu piiramisest loobuma.

6.6. Siiski ei leia suurem osa liikmesriike, et direktiivi I lisa tulirelvaklasside arvu vähendamine kahele oleks siseturu parema toimimise huvides selgelt kasulik. Väljendati ka muret, et klasside arvu vähendamine võiks kaasa tuua seadusliku relvakaubanduse asendumise ebaseadusliku kaubandusega.

7. LISAKS KLASSIDE ARVU VÄHENDAMISELE ESITATI MÕNED SOOVITUSED, ET LIHTSUSTADA TULIRELVADE LIIKUMIST JA SUURENDADA TURVALISUST

7.1. Mõne liikmesriigi, näiteks Saksamaa, Eesti ja Poola hinnangul oleks selgelt kasulik tulirelvade kahjutukstegemise ühiste normide määratlemine kaasaskantavate tulirelvade rahvusvahelise komisjoni (CIP¹⁰) *ad hoc* töörühmas pakutud tehnikate alusel; selle tagajärjeks võiks olla turvalisuse suurenemine ja kaubavahetuse lihtsustamine liidu tasandil.

7.2. Osa liikmesriike, näiteks Rootsi, Madalmaad, Prantsusmaa, Luksemburg ja Portugal leiavad, et tuleks tõhustada info digitaliseerimist liikmesriikides, mis võimaldaks viia tulirelvade liikumise vastavusse nende omanikega. Seega tuleks pingutada, et muuta registrites sisalduvad andmed kättesaadavaks kõigile liikmesriikidele, mis loomulikult soodustaks vajaduse korral infovahetust Euroopa Liidu piires.

7.3. Mõned soovitused on konkreetsemad, näiteks varustada tulirelvade kaubanduslikul eesmärgil transportijad GPS seadmega, mis võimaldaks nende asukohta kindlaks teha (Tšehhi Vabariik) või tagada eraõiguslike julgeolekuettevõtete tegevuse rangem suunamine (Bulgaaria); lisaks ambitsioonikamad ettepanekud, näiteks tulirelvi käsitlevate määratluste ühtlustamine, et soodustada ühist lähenemisviisi liidu tasandil (Madalmaad).

7.4. Mõne liikmesriigi hinnangul oleks kasulik luua tulirelvadega kauplemiseks ühtlustatud üleviimisvorm (Rumeenia). See dokument sisaldaks kogu teavet loataotluste või kaubandustehingute teavituste kohta liikmesriikide vahel.

¹⁰ Väikerelvade märgistamise alaline rahvusvaheline komisjon (CIP) moodustati valitsustevahelise kokkuleppe tulemusena, millega peamised Euroopa tulirelvade tootjad (11 Euroopa riiki pluss Tšiili, Venemaa ja Araabia Ühendemiraadid) kohustuvad tunnustama tulirelvade ja laskemoona katseid, mis on läbi viidud nn kontrollasutustes enne nende turule laskmist vastavalt CIP raames välja töötatud ja ajakohastatud tehnilistele kriteeriumidele. See tunnustus toimub füüsiliselt tulirelvale kantud märgistuse kaudu, mis võimaldab tuvastada kontrollasutuse, kus seda katsetati. Mõnedes kontrollasutustes toimub ka tulirelvade kasutuskõlbmatuks muutmine vastavalt tehnikatele ja nõuetele, mis võivad varieeruda, kuid mida teised liikmesriigid ei pea tingimata tunnustama.

7.5. Märkimisväärne hulk liikmesriike aga on ka seisukohal, et praegune olukord on üldiselt rahuldav ja/või ei paku välja erilisi meetmeid. Mõned, näiteks Itaalia, soovivad, et iga kavandatud muudatust hinnataks lähtuvalt proportsionaalsuse põhimõttest või tegelikest vajadustest, mis õigustaksid meetmete võtmist ELi tasandil.

7.6. Kokkuvõtteks käsitlevad liikmesriikide märkused peamiselt tulirelvade jälgitavuse ja kahjutustamise küsimusi. Need on just need kaks punkti, kus komisjon kavatseb sekkuda, kas kahjutustamise norme ja viise käsitlevate ühiste suuniste väljatöötamise kaudu või tagades, et liikmesriigid järgivad oma kohustust pidada elektroonilist registrit¹¹, need kaks ülesannet on sätestatud ka direktiivis 2008/51/EÜ.

8. DIREKTIIVI PEAMISED KASUTAJARÜHMAD ON HUVIDATUD LIHTSUSTAMISEST, MIS EI TÄHENDA TINGIMATA KLASSIDE ARVU VÄHENDAMIST

8.1. Jahimehed (umbes 7 miljonit inimest kogu Euroopa Liidus¹²) tunduvad olevat rahul praeguse liigitusega, mis sõltub liikmesriigi jahipidamise traditsioonidest ja turvalisuse tasemest. Nad peavad väga tähtsaks Euroopa tulirelvapassi tunnustamist ja edendamist, mis võimaldab lihtsustada nende liikumist ühest liikmesriigist teise väga rahuldavas julgeolekuraamistikus.

8.2. Laskespordilased võivad samuti kasutada teise liikmesriiki liikumisel (enamasti võistlustel osalemiseks) Euroopa tulirelvapassi. Nende liikumised paistavad hästi organiseeritud ja allutatud rangele lubade süsteemile, mida jälgivad ka kohalikud või riiklikud laskespordiliidud. Klasside arvu kohustuslik vähendamine Euroopa tasandil ei tooks ka selles valdkonnas kaasa selget lihtsustamist.

8.3. Kuigi nende tegevus ei kuulu direktiivi reguleerimisalasse, hindaksid antiiksete ja ajalooliste tulirelvade või ajalooliste tulirelvade jäljenduste kollektsionäärid võimalust lisada oma kollektsiooniesemed Euroopa tulirelvapassi, mis lihtsustaks seda liiki toodete liikumist liikmesriikide vahel. Tarnijaid, kultuuriasutusi, oksjonikorraldajaid, volitatud eksperte jne koondav sektor sooviks meetmeid, mis lihtsustaksid seda liiki relvade tunnustamist liikmesriikide poolt ning nende transporti ühest liikmesriigist teise.

8.4. Tsiviilkasutuses olevate tulirelvade tootjad oleksid huvitatud võimalikest lihtsustusmeetmetest. Sellega seoses tuleb mainida tööstusharu ammust soovi kasutada Euroopa Liidu piires tulirelvade transportimisel koondlubasid. Liikmesriigid ei peaks iga üleviimise puhul eraldi luba väljastama, vaid luba oleks kehtiv teatava ajavahemiku jooksul eelnevalt kindlaksmääratud tooteliigi puhul¹³ ja see väljastataks ettevõtjatele, kes esitavad teatava hulga kinnitatud tagatise.

¹¹ Vastavalt direktiivile 2008/51/EÜ tuleb see tulirelvade elektrooniline andmekogumissüsteem, mis võimaldab seostada relva selle omanikuga, luua hiljemalt 31. detsembriks 2014.

¹² Andmed on esitanud Euroopa Liidu jahindus- ja looduskaitseorganisatsioonide liit (Fédération des Associations de Chasse et Conservation de la Faune Sauvage de L'UE) (FACE), kuhu kuuluvad Euroopa Liidu liikmesriikide ja muude Euroopa Nõukogu riikide jahindusorganisatsioonid.

¹³ See võimalus on teoreetiliselt olemas juba direktiivis 91/477/EMÜ. Artiklis 11 on tõesti sätestatud, et relvakaupmehed võivad saada loa, mis vabastab nad teatavatel tingimustel kohustusest relvade viimisel ühest liikmesriigist teise eelluba taotleda. Seda võimalust kohaldatakse siiski harva, kuna see eeldab, et päritolu- ja sihtliikmesriik peavad seda tunnustama võrreldavas õiguslikus raamistikus.

8.5. Samuti soovivad nii tootjad kui ka jaemüüjad tulirelva oluliste osade määratluse lihtsustamist. Tulirelva oluliste osade määratlused eri õigusaktides võivad tõesti kattuda vaid osaliselt ja suurem täpsus võiks veelgi parandada kaubandustehingute sujuvust ja turvalisust.

8.6. Kokkuvõtteks tundub, et tulirelvade praegune liigitus ELi õigusaktides ei kutsu direktiivi suurte kasutajarühmade seas esile olulist kriitikat. Siiski on selgesti näha soov teatavate lihtsustusmeetmete järele, et parandada siseturu toimimist.

9. KÜSIMUST TSIVIILKASUTUSES OLEVATE TULIRELVADE LIIGITAMISEST LIIDU TASANDIL VÕIB SIISKI UUESTI HINNATA EDASISTE TÄHTAEGADE JA DIREKTIIVIGA ANTUD SUUNISTE VALGUSES

9.1. Liikmesriikidele pandud kohustus luua 31. detsembriks 2014 elektrooniline andmekogumissüsteem ja seda hallata, vastab kindlasti küsimustiku vastustes väljendatud soovile parandada juurdepääsu teabele. Siinkohal oleks huvitav üle vaadata jälgitavusega seotud probleemid liidu tasandil, mis võivad tuleneda direktiivi praegusest liigitusest.

9.2. Osade liikmesriikide vastustes väljendatud soovi puhul tulirelvade kahjutustamise ühiste meetodite koostamiseks tuleb meenutada, et komisjon võtab selle ülesande peagi käsile, kuna nii on sätestatud direktiivis¹⁴. Selle tagajärjeks peaks olema seda liiki toodete liikumise suurem turvalisuse tase.

9.3. Samuti tuleb märkida, et liikmesriikide väljendatud suurema jälgitavuse murele võib vastata ka direktiivi 2008/51/EÜ 7. põhjenduses esitatud selgesõnaline viide 1. juuli 1969. aasta väikerelvade tulistamisjälgede vastastikuse tunnustamise konventsioonile, mida „*tuleks võimalikult laialdaselt kasutada kogu ühendust hõlmava märgistusüsteemi alusena*”.

9.4. Kiiresti tuleks arutada Euroopa Liidu ja Väikerelvade märgistamise alalise rahvusvahelise komisjoni (CIP) struktuuride omavahelist lähendamist, et luua liidu sees tunnustatud normid tulirelvade katsetamiseks. Täiendav ja tõendatud järelevalve tulirelvade tootmise ja liikumise üle Euroopa Liidu piires võiks tuua kasu kõigis turvalisuse aspektides.

9.5. Seega võib kogutud elementide põhjal järeldada, et kohustuslik piiramine ELi tasandil kahe tulirelvade klassini ei tooks iseenesest selget kasu. Igal juhul ei tohiks seda küsimust käsitleda eraldi, kuna siis võiks arutelu lihtsalt keskenduda sellele, millist liiki dokumenti saab käsitada loana, ja tulemus ei oleks tõenäoliselt eriti erinev praegusest mitmekesisusest liidu piires.

9.6. Seega tuleb direktiivi 2008/51/EÜ võimalike ja soovitatavate arenguteede analüüsimisel arvestada aruannet direktiivi kohaldamisest tulenenud olukorra kohta (millele on vajaduse korral lisatud muudatusettepanekud), mille komisjon peab esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 28. juuliks 2015, ning silmas tuleks pidada lihtsustamist, mis hõlmab kõiki seda liiki toodetele iseloomulikke eripärasid ja piiranguid.

9.7. Käesoleva aruande järeldusi tutvustatakse direktiiviga loodud kontaktrühma koosolekul 2012. aasta oktoobris. Samuti arutatakse neid ebaseadusliku tulirelvadega kauplemise

¹⁴ Direktiivi I lisas nähakse ette, et „komisjon sätestab, toimides vastavalt direktiivi artikli 13a lõikes 2 osutatud menetlusele, kahjutustamise norme ja viise käsitlevad ühised suunised, et tagada kahjutustatud relvade jäädav kasutuskõlbmatust”.

teemalisel konverentsil, mille komisjon kavatseb korraldada 2012. aasta novembri lõpus ning kus osalevad sellise kuritegevuse vastases võitluses osalejad. Eelkõige tuleb teha kokkuvõtte vajadustest selles valdkonnas ning kujundada suunised tulevasteks algatusteks.